

O'ZBEK OLIMLARINING ILM-FAN, MADANIYAT RAVNAQIGA QO'SHGAN HISSASI

Xolisova Gavxaroy Mannobjon qizi

f.f.f.dok dotsent

Yuldashova Go'zal Rustam qizi

ADCHTI Roman german va

salavyan tillari fakulteti 2-bosqich

talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada O'zbekiston olimlarining ilm -fan rivojiga qo'shgan hissalarini ularning ilmiy tadqiqot yo'nalishlari asosida yoritilgan .Maqolada- tarixiy davr allomalari, buyuk olimlarning ilmiy ishlari hamda ularning fanga qo'shgan hissalarini tahlil qilinadi.

KALIT SO'ZLAR: fan, tadqiqot, matematika, astronomiya , tibbiyot, tadqiqot.

Insoniyat taraqqiyotining eng muhim omillaridan biri bu- ilm fan va ma'rifatdir . Har bir xalqning dunyo miqyosidagi nufuzi, avvalo, uning ilmiy salohiyati va olimlarning kashfiyotlari bilan belgilanadi. O'zbekiston qadimdan ilm fan va madaniyat beshiklaridan biri sifatida tanilgan . Bu zamin qadimdan buyuk allomalarni yetishtirib chiqargan. Ular nafaqat Sharq , balki jahon ilm- fani rivojiga ham ulkan hissa qo'shgan.[1] O'zbekiston olimlari turli ilmiy yo'nalishlarda – matematika , fizika, kimyo, biologiya, tibbiyot, tarix, axborot texnologiyalari, tilshunoslik kabi sohalarda olib borayotgan izlanishlari bilan nafaqat mamlakatimiz , balki jahon ilm-faniga ham salmoqli hissa qo'shmoqdalar. O'zbekiston qadimdan buyuk allomalar yurti sifatida tanilgan.Muhammad al-Xorazmiy, Ahmad al-Farg'oniy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali Ibn Sino, Mirzo Ulug'bek singari olimlarning ilmiy tadqiqot yo'nalishlari matematika , astronomiya, tibbiyot va falsafa fanlar rivojining mustahkam poydevorini yaratgan . Mustaqillik yillarida esa yangi avlod olimlari – biologiya , nanotexnologiya , energitika , ekologiya , biotibbiyot va axborot tizimlari kabi zamonaviy ilmiy yo'nalishlarda samarali izlanishlar olib bormoqda. O'zbek olimlarining ilmiy -texnik , madaniy rivojlanishga qo'shgan hissasi ulkan. Ular o'zbek xalqining buyuk ajdodlaridan meros qolgan ilmiy an'analarni davom ettirib, jahon ilm -faniga o'z hissasini qo'shgan.

ILM FAN SOHASIDA:

Mirzo Ulug'bek: Astronomiya va matematika sohasida samarali ish olib brogan, jahonshumul „Ziji“ jadvalini tuzgan.

Abu Ali Ibn Sino: Tibbiyot, falsafa , kimyo , astranomiya va boshqa ko'plab fanlar bo'yicha ko'plab asarlar yaratgan, tibbiyot faniga ulkan hissa qo'shgan.

Al-Xorazmiy:Algebra fanining asoschisi bo'lgan .

Abu Rayhon Beruniy: Astronomiya , geografiya , menerologiya va tarix fanlari bo'yicha ko'plab asarlar yaratgan.

MADANIYAT SOHASIDA:

Alisher Navoiy: O'zbek tilini yuksak madaniyat darajasiga ko'targan, buyuk shoir, davlat arbobi, xattot va musiqashunos bo'lgan.

Zahiriddin Muhammad Bobur :Buyuk shoir, davlat arbobi, o'zbek davlatchiligini saqlab qolishda muhim rol o'ynagan.[2] Shuningdek mustaqillik davri adabiyotining bayroqdorlari O'zbekiston Qahramonlari Said Ahmad, Abdulla Oripov, Erkin Vohidov, O'zbekiston xalq shoirlari Muhammad Yusuf , Xabib Sa'dullayevlar ijodiy faoliyati bilan butun xalqimiz faxrlanadi.

XULOSA:

Xulosa qilib aytganda O'zbekiston olimalri qadimdan to xozirgi kungacha ilm-fan taraqqiyotida beqiyos hissa qo'shib kelmoqodalar.O'zbek olimlarining ilmiy merosi, tadqiqot yo'nalishlari va yangilikka intilish , O'zbekiston ilm- fanning ravanaqi , mustaqil davlatimizning intellektual va iqtisodiy yuksalishida muhim omil bo'lib qolayveradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. ChatGPT AL
2. <https://www.academy.uz>